

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Efter en langvarig Stillsandsperiode, der har efterladt det færøste Jordbrug i en forældet og forfåmtil Tilstand, medens Fjesteriet har optaget saa at sige alle Kræfter og Interesser, er der i de sidste Aar blandt Befolkningen paa Øerne under Paavirkning af det af enkelte driftige og bygtige Bønder givne Eksempel og af sagtyndige Underføgelsler, hvorved Muligheden af lønnende Forbedringer af Jordbruget og Husdyrbruget er godtgjort*), vaagnet nogen Interesse for saadanne. Som nødvendige Forbedringer kunne i første Række nævnes Indhegning af Hjemmemarkerne, Badaafledning, omhyggelig Udnyttelse af Gødningen og Tilvejebringelse af tilstrækkelige og heiligtzmesige Bygninger til Opbevaring under Tag af Høet og Staldrum til Kreaturerne, af hvilke Aar og Heste saa godt som uden Undtagelse gaa ude hele Vinteren, medens Hornkvæget, der vel holdes inde i den koldeste Mars-tid, gennemgaaende huses i forsalbne og usle Rum.

Ligesom en Forandring imidlertid paa Grund af Øernes Isolation og den almindelig udbredt Fattigdom overhovedet kun kan ventes opnaaet lidt efter lidt, saaledes ville navnlig de nødvendige Kultur- og Byggearbejder, for saa vidt angaar Kongsgodset, der omfatter noget over Halvdelen af det færøste Fæstegods, kun i meget ringe Omfang kunne paaregnes udførte, saafremt der ikke fra Staten ydes Fæsterne Hjælp dertil. Dels ville Fæstebønderne næppe selv være i Stand til at staae den fornødne Kapital til Veje, dels ville de heller ikke være villige til at anbringe enten Penge eller personligt Arbejde i Fæstegaardene uden Sikkerhed for, at enten de selv eller dog deres Arvinger ville høste Frugten deraf. Regeringen har hidtil ikke taadet over Midler, hvoraf saadanne Understøttelser kunne tages, og man har saaledes ikke set sig i Stand til at bevilge hid-

*) Fra det af Justitsministeriet med det fgl. danske Landhusboldningselskabs Medvirking i 1886 udgivne Skrift af nuværende Landbrugskonsulent for Færøerne R. C. Efferss, „Landbruget og Husdyrbruget paa Færøerne samt Midler til Husdyrbrugets Fremme“ med Bemærkninger af Inspektør P. Zeilberg.

til indkomne Andragender fra Fæstere om Understøttelse. Da man imidlertid maatte erkende, at det offentlige havde en Opfordring til at yde saadan Støtte saavel af Hensyn til Nødvendigheden af at staae Udkomme til den stedske stige Befolkning og Ustøtteligheden af at forbedre dennes Kaar som særlig ogsaa i Betragtning af Statskassens Stilling som Gjer af Kongsgodset, paalagde Regeringen i 1886 Amtmanden over Færøerne at udarbejde og forelægge det færøste Lagting et Udkast til et Lovforslag om Erstatning til Brugerne af Statens Fæstegods paa Færøerne for af dem iuvertsaatte Forbedringer af deres Fæstegaarde, i hvilken Henseende man henviste til Lov om Fæstevæsenet af 19de Februar 1861 § 5 og en islandsk Lov om Bortbygsling og Brug af Forbejendomme af 12te Januar 1884 § 20 som Forbilleder. Paa Grundlag af det af Amtmanden herefter udarbejdede Lovforslag vedtog Lagtinget, efter i nogle Samlinger at have haft Sagen til Drøftelse, i Sommeren 1889 et Lovforslag, som med nogle Modifikationer, om hvilke Tingets Betænkning paany er indhentet i dets Samling i sidstafvige Sommer, er lagt til Grund for det foreliggende Forslag. Idet man med Hensyn til den Maaede, hvorpaa Sagen nærmere tænkes ordnet, henviser til Indholdet af de enkelte Paragraffer og de efterfølgende Bemærkninger til disse, skal man her kun bemærke, at de Principper, paa hvilke Forslaget er bygget, formentlig maa siges at yde alle Parter Retfærdighed, og at en Lov af det foreslaaede Indhold maa antages at kunne stifte Nytte. Af Hensyn til Sagens finansielle Side, der i øvrigt ikke kan antages at ville blive af nogen stor Betydning, er Finansministeriets Samtykke til den foreslaaede Ordning indhentet.

Med Hensyn til de enkelte Paragraffer skal følgende bemærkes:

§ 1. Uagtet det maa antages, at der i alt Fald indtil videre kun vil blive stillet Lidet betydelige Krav til Statskassen til Fuldbringelse af Lovens Formaal, havde Justitsministeriet i den Forudsætning, at der fra Bevillingsmyndighedens Side vilde næres Dnske om en noget bestemtere Grænse for